

Til Kultur- og Fritidsudvalget

Orientering - KFU - Ny støjvejledning for udendørs idrætsanlæg

Siden foråret 2025 er der i regi af Miljøstyrelsen blevet arbejdet med en ny støjvejledning for udendørs idrætsanlæg. Den 4. december blev den nye støjvejledning offentliggjort (bilag 1). Støjvejledningen var forud for offentliggørelsen i høring. Københavns Kommune på tværs af Økonomiforvaltningen, Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen bidrog til et fælles høringssvar med 6-by samarbejdet samt Herlev og Favrskov Kommune. Miljøstyrelsen har udarbejdet en opsamling på samtlige høringssvar samt deres bemærkninger hertil (bilag 2).

Baggrunden for den nye støjvejledning var at der tidligere blev henvist til støjgrænser for virksomhedsstøj. Grænseværdier, der blev oplevet for restriktive i forhold til blandt andet, at kunne anlægge bynære udendørs idrætsfaciliteter.

Med den nye støjvejledning er de vejledende støjgrænser udgået og idrætsstøj er dermed ikke længere at sammenligne med virksomhedsstøj. Med den nye vejledning får kommunerne mere selvbestemmelse i forbindelse med håndtering af idrætsstøj. Økonomi-, Teknik- og Miljø- samt Kultur- og Fritidsforvaltningerne vil primo 2026, påbegynde en proces for hvordan den nye støjvejledning udmøntes. I 6-by samarbejdet vil der ligeledes ske en koordinering af udmøntningen.

16. december 2025

Edoc sagsnummer
2024-0325222

F2 sagsnummer
2024 - 18504

Sagsbehandler
Tobias Voss Illum

Plan og Tilskud

Nyropsgade 1
1602 København V

E-mail
i53x@kk.dk

EAN-nummer
5798009780515

Vejledning fra Miljøstyrelsen

Støj fra idrætsanlæg

Udgiver: Miljøstyrelsen

Redaktion: Lasse Christner Månsson og Jens Schultz Thers, Miljøstyrelsen

ISBN: 978-87-7564-064-5

Indhold

1.	Indledning	4
2.	Afgrænsning af vejledningen	5
3.	Regler for regulering af støj fra idrætsanlæg, jf. § 42 i miljøbeskyttelsesloven	6
3.1	Vurdering af om der foreligger væsentlige støjgener	7
3.2	Generelt vedrørende påbud og fastsættelse af vilkår efter § 42, stk. 3	8
4.	Støj i planlægningsfasen	9
5.	Eksempler på støjreducerende foranstaltninger	10
Bilag 1.	Kommunalt sagsforløb ved støjklage	11

1. Indledning

Formålet med denne vejledning er at beskrive, hvordan støj fra idrætsanlæg skal vurderes, herunder hvornår der kan foreligge væsentlige støjgener for naboerne, og hvilke overvejelser kommunen skal foretage, hvis der foreligger væsentlige støjgener. Et idrætsanlæg er normalt et fysisk afgrænset område udpeget i kommuneplanen (evt. lokalplanlagt) – og er et område med f.eks. boldbaner, løbebaner, atletikbaner, tennis- og padelbaner, samt sportshaller og klublokaler med omklædningsrum. Idrætsanlæg ligger naturligt inde i byerne og ofte tæt på boliger og de borgere, der benytter anlægget. På den baggrund kan der være en samfundsmæssig interesse i, at anlæggene benyttes optimalt, og kommunen kan derfor i sine vurderinger og overvejelser bl.a. inddrage de samfundsmæssige interesser, der generelt vil være forbundet med muligheden for at udøve idræt i bynære områder og på relevante tidspunkter. Dette vil være en afvejning, der skal foretages lokalt af kommunen.

Idræt er en fælles og sundhedsskabende aktivitet, som er godt for befolkningens trivsel og kan modvirke inaktivitet, og idrætsanlæg kan dermed være med til at danne rammerne for menneskers sociale relationer, venskaber og sundhed. I nogle tilfælde kan der dog opstå væsentlige lokale støjgener fra idrætsanlæg – særligt ved intensiv brug og ved kort afstand til naboer. Der findes imidlertid ikke viden eller undersøgelser, der belyser, hvorvidt støj fra idrætsanlæg kan have eventuelle negative sundhedsskadelige effekter for naboerne.

Afgrænsning og beskrivelse af vejledningens omfang fremgår af afsnit 2.

Den væsentligste ændring i denne vejledning i forhold til tidligere vejledninger er, at vurderingen af, om et idrætsanlæg medfører væsentlige støjgener, ikke skal tage udgangspunkt i grænseværdierne i virksomhedsstøjvejledningen fra 1984 (ekstern støj fra virksomheder, vejledning nr. 5/1984) eller i afsnittene vedrørende støj i kunstgræsbanevejledningen. Miljøbeskyttelseslovens § 42, stk. 3, gælder dog fortsat, og kommunen kan stadig give påbud, hvis den vurderer, at et idrætsanlæg medfører væsentlige støjulempen for omgivelserne.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat specifikke vejledende grænseværdier for støj fra idrætsanlæg. Efter Miljøstyrelsens opfattelse kan karakteren og styrken af støj fra et idrætsanlæg afhænge af forskellige faktorer, f.eks. typen af idræt, antallet af deltagere, og om der er tale om kamp eller træning. Desuden vil støjen i mange tilfælde være menneskeskabt i form af f.eks. råb fra spillere og tilskuere, som vanskeliggør både fastsættelse af generelle støjgrænser og tilsyn med overholdelse af sådanne grænseværdier.

Vurderingen af, om støjen er væsentlig, skal ske på baggrund af et skøn. Kommunen skal således skønne, om idrætsanlægget medfører væsentlige støjgener, som dermed ikke skønnes at være acceptable for naboerne, og at der dermed skal overvejes udarbejdet støjreducerende foranstaltninger. Dette beskrives nærmere i afsnit 3.1 og 3.2.

Det er herudover Miljøstyrelsens vurdering, at kommunerne i planlægningssager kan benytte denne vejledning som udgangspunkt for vurdering af konkrete sager. Dette beskrives nærmere i afsnit 4.

Afsnit 5 indeholder eksempler på forslag til støjreducerende foranstaltninger m.v., som kommunerne kan bruge som inspiration i konkrete sager.

I Bilag 1 illustreres sagsforløbet i forbindelse med en klage over støj fra et idrætsanlæg, som kommunerne kan støtte sig til i deres vurderinger.

2. Afgrænsning af vejledningen

Nærværende vejledning omfatter støj fra idrætsanlæg i forbindelse med aktiviteter, der er organiseret af offentlige eller private organisationer. Vejledningen er formuleret med udgangspunkt i idrætsanlæg, som er almindeligt forekommende i både større og mindre danske byer.

En væsentlig del af støjen fra et idrætsanlæg opstår ved almindelig brug og idrætsudøvelse, og er den støj, der kommer fra f.eks. menneskestemmer (råb fra spillere og tilskuere), dommerfløjt, spark/slag til bolde, bolde der rammer bander, hegn, m.v.

Vejledningen omhandler kun denne særlige støj fra idrætsanlæg.

Vejledningen omhandler derfor ikke:

- Støj fra almindelig drift og vedligehold af idrætsanlæggene, f.eks. græsslåning, varelevering til f.eks. café, støj fra biler på idrætsanlæggets parkeringspladser, tekniske installationer eller brug af højttalere ved udendørs idrætsarrangementer (disse behandles som almindelig virksomhedsstøj¹ efter miljøbeskyttelseslovens § 42)
- Andre aktiviteter og arrangementer på idrætsanlæggene, f.eks. koncerter, cirkus eller markeder (disse behandles efter miljøbeskyttelseslovens § 42)
- Uorganiseret brug af idrætsanlæggene, f.eks. boldspil på anlægget, hvor der ikke er en klub eller anden organisation involveret – herunder også eventuel afspilning af musik (dette kan behandles efter ordensbekendtgørelsens § 3)
- Uorganiserede idræts- og fritidsaktiviteter generelt, f.eks. boldspil i en offentlig park (disse kan behandles efter ordensbekendtgørelsens § 3)
- Idrætsanlæg, der fremgår af godkendelsesbekendtgørelsen², f.eks. skydebaner og motorsportsbaner

---

¹ Jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder

² Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, BEK nr 1027 af 02/09/2024

3. Regler for regulering af støj fra idrætsanlæg, jf. § 42 i miljøbeskyttelsesloven

Miljøbeskyttelsesloven har blandt andet til formål at forebygge og bekæmpe forurening fra støjulemper³. Ved lovens anvendelse skal der blandt andet lægges vægt på, hvad der er teknisk muligt, proportionalitet, samt anvendes et forsigtighedsprincip⁴ (forureningens sandsynlige virkning).

Af miljøbeskyttelsesloven fremgår:

§ 42. Hvis erhvervsvirksomheder, herunder private eller offentlige bygge- og anlægsarbejder, eller faste anlæg til energiproduktion, som ikke er optaget på den i § 35 nævnte liste, medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening, herunder affaldsfrembringelse, kan tilsynsmyndigheden give påbud om, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om gennemførelse af bestemte foranstaltninger.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Tilsynsmyndigheden kan give påbud om, at der skal foretages afhjælpende foranstaltninger over for idrætsanlæg, fritidsklubber eller lignende fritidsaktiviteter, som medfører væsentlige støjulemper for omgivelserne.

Idrætsanlæg (med undtagelse af skydebaner og motorsportsbaner) er ikke godkendelsespligtige, jf. § 33 i miljøbeskyttelsesloven, og de fremgår heller ikke af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 og 2 for anlæg, der skal have en miljøgodkendelse. Der er dermed ikke nogen støjmæssige krav ved etablering eller udvidelse af et idrætsanlæg jf. miljøbeskyttelsesloven, og § 42, stk. 3, i miljøbeskyttelsesloven benyttes alene i forbindelse med klagesager, hvor kommunerne i driftssituationer kan stille vilkår om støjreducerende foranstaltninger.

Det skal hertil bemærkes, at § 42, stk. 3, udelukkende omfatter aktiviteter, der er organiserede under faste former, f.eks. af offentlige eller private organisationer, ligesom det er tilfældet med nærværende vejledning. Uorganiserede eller mere tilfældige aktiviteter er dermed ikke omfattet af bestemmelsen.

---

³ Jf. miljøbeskyttelseslovens § 1, stk. 2, nr. 1

⁴ Jf. miljøbeskyttelseslovens § 3

3.1 Vurdering af om der foreligger væsentlige støjgener

Anvendelse af § 42, stk. 3, kræver, at der foreligger væsentlige støjulemper. Begrebet væsentlige ulemper blev indført med den første miljøbeskyttelseslov fra 1973, og det fremgik af bemærkningerne til lovforslaget, at man med anvendelsen af udtrykket "væsentlig" har tilsigtet at undtage ulemper eller forureninger, som er uundgåelige i et moderne samfund og at ulemperne må overskride et vist acceptabelt minimum, før indgreb bliver aktuelt⁵. Der skal derfor efter almindelig målestok foreligge væsentlige støjgener før miljøbeskyttelseslovens § 42, stk. 3, finder anvendelse.

Det skal konkret vurderes, om det enkelte idrætsanlæg medfører væsentlige støjulemper for omgivelserne. Denne vurdering skal foretages af kommunen, der som myndighed skal foretage et skøn og afgøre, om der er tale om væsentlige støjulemper, som ikke skønnes at være acceptable for naboerne. Hvis der efter kommunens vurdering foreligger væsentlige støjgener skal kommunen efter de almindelige forvaltningsretlige regler (oplyst grundlag, lighed, saglighed, proportionalitet m.v.) vurdere, om der skal udarbejdes støjreducerende foranstaltninger for idrætsanlægget.

Til vurderingen af, om der kan være væsentlige støjgener, kan kommunerne i deres skøn f.eks. lægge vægt på følgende punkter:

- **Anlæggets fysiske udformning:** Store idrætsanlæg, f.eks. med tilskuerpladser, kan i nogle tilfælde give anledning til flere støjgener end mindre idrætsanlæg. Dog kan en tribune i nogle tilfælde også fungere som støjskærm og reducere støjgener hos naboerne. Anlæggets størrelse er dog ikke nødvendigvis afgørende for eventuelle støjgener hos naboerne, da f.eks. afstand til boliger og typen af idræt kan være afgørende og i nogle tilfælde medføre væsentlige støjgener selv fra små idrætsanlæg (hvis disse benyttes intensivt). Omvendt kan der f.eks. allerede være indarbejdet støjsvage bander eller hegn, som kan reducere støjudsendelsen fra anlægget.
- **Varighed, hyppighed og tidspunkter på døgnet, hvor støjen forekommer:** Det kan være relevant, hvor ofte og på hvilke tidspunkter af døgnet det enkelte idrætsanlæg benyttes – herunder hvornår naboerne generelt må forvente, at der er organiserede aktiviteter og idrætsudøvelse på anlægget. Kommunerne bør i vurderingen også være opmærksomme på, at støj fra aktiviteter tidligt om morgenen og sent om aftenen kan være særligt generende, hvis det potentielt kan forstyrre naboernes nattesøvn.
- **Afstand til boliger:** Stor afstand til boliger kan være tilstrækkelig til at undgå væsentlige støjgener, mens for kort afstand til boliger i nogle tilfælde kan føre til væsentlige støjgener. Nogle idrætsgrene kan give anledning til væsentlige støjgener på længere afstande end andre idrætsgrene, og intensiteten af anlæggets brug kan f.eks. også have betydning for støjudbredelsen. I mange tilfælde kan andre parametre end afstand derfor også inddrages i vurderingen.
- **Naboområdenes støjfølsomhed:** Områdetypen kan have betydning for områdets støjfølsomhed – etageboligområder vurderes f.eks. mindre støjfølsomme end områder med åben og lav boligbebyggelse, da disse f.eks. har haver. Der kan f.eks. også være tale om et centerområde/bykerne, hvor flere aktiviteter og støj generelt må forventes.
- **Særlige driftstider og forskellige typer af idræt:** Særligt intensive aktiviteter eller aktiviteter, der kan vurderes som særligt generende (f.eks. impulsholdig støj fra ketsjerslag eller bolde mod bander m.v.), kan i nogle tilfælde være mindre generende, hvis de er tildelt særlige driftstider, som ikke er i ydertimerne (f.eks. sent om aftenen). Antallet af deltagere i idrætsaktiviteten og sandsynlighed for et stort publikum kan også inddrages i vurderingen, da flere deltagere/publikum kan give anledning til større gener.

---

⁵ Forslag til Lov om miljøbeskyttelse, fremsat den 25. januar 1973 af ministeren for forureningsbekæmpelse – https://www.folketingstidende.dk/samling/19721/lovforslag/L155/19721_L155_som_fremsat.pdf

Hvis kommunerne vælger at inddrage målte eller beregnede støjniveauer i vurderingerne, benyttes de måle- og beregningstekniske metoder angivet i Miljøstyrelsens vejledninger om ekstern støj⁶.

3.2 Generelt vedrørende påbud og fastsættelse af vilkår efter § 42, stk. 3

Hvis kommunen vurderer, at et idrætsanlæg giver anledning til væsentlige støjulempen, skal kommunen foretage en vurdering af, hvilke muligheder der er for at etablere støjreducerende foranstaltninger på idrætsanlægget. Undersøgelsen skal belyse tekniske og praktiske muligheder for støjdæmpning, effekten af de forskellige tiltag, samt omkostningerne forbundet hermed. Kommunen skal således foretage en vurdering af støjgenens omfang på baggrund af de almindelige forvaltningsretlige regler (oplyst grundlag, lighed, saglighed m.v.) og herefter afveje hvilke krav til foranstaltninger, der er miljømæssigt begrundede og rimelige at stille ud fra proportionalitetsprincippet (se også illustration af sagsforløbet i Bilag 1).

Den konkrete proportionalitetsvurdering skal foretages på baggrund af en afvejning af på den ene side omfanget af de konkrete støjgener og hensynet til naboerne, og på den anden side effekten af de støjreducerende foranstaltninger, de økonomiske omkostninger forbundet hermed, samt de samfundsmæssige interesser, der generelt vil være forbundet med muligheden for at udøve idræt i bynære områder og på relevante tidspunkter.

Der er ikke noget krav i miljøbeskyttelsesloven § 42, stk. 3, om, at støjen skal ned på en grænseværdi, men kun at kommunerne undersøger de tekniske, driftsmæssige, og økonomiske muligheder, der er for at begrænse de væsentlige støjulempen der måtte være. Der kan derfor være situationer, hvor der ikke foretages støjdæmpende foranstaltninger, hvis kommunen vurderer, at løsningerne ikke er teknisk og/eller økonomisk proportionale.

Støj fra et eksisterende idrætsanlæg er ofte vanskelig at mindske, især hvis støjgenen består af råb fra spillere og tilskuere. Derfor vil et eventuelt påbud fra myndighederne bestå i krav om driftsmæssige eller tekniske løsninger, som nævnt i afsnit 5, og ikke i fastsættelse af konkrete støjgrænser.

I forbindelse med undersøgelse eller udarbejdelse af tekniske løsninger til at dæmpe støjgener kan det være nødvendigt at foretage målinger eller beregninger af støjen for at kunne vurdere effekten af løsningerne. Her benyttes de måle- og beregningstekniske metoder angivet i Miljøstyrelsens vejledninger om ekstern støj⁶, og kommunerne kan ved behov evt. inddrage eksterne konsulenter med erfaring og kompetence inden for området.

---

⁶ De gældende vejledninger om ekstern støj m.m. kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside – <https://mst.dk/erhverv/rent-miljoe-og-sikker-forsyning/stoej/regler-love-og-direktiver-om-stoej>

4. Støj i planlægningsfasen

Lokalplanlægning kan forebygge støjgener gennem afgrænsning af muligheder for anvendelse af arealer. Efter planlovens § 15 a, stk. 1, må en lokalplan kun udlægge støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse, hvis planen med bestemmelser om etablering af støjafskærmningsforanstaltninger m.v. kan sikre den fremtidige anvendelse mod støjgener.

Det er afgørende, at kommunerne allerede i planlægningsfasen indtænker støjforhold – f.eks. placering af nye baner i forhold til støjfølsom anvendelse, eller placering bag andre bygninger (f.eks. klubhus eller hal), så naboerne generes mindst muligt.

En ny kunstgræsbane eller lignende kan være miljøvurderingspligtig, og det vil være et krav i denne vurdering, om anlægget kan medføre væsentlige støjgener. Også her vil kommunerne kunne lægge de lokale skøn til grund, som er nævnt i ovenstående.

Miljøvurderingsloven angiver ikke selvstændige grænseværdier for forurening – herunder heller ikke støjforurening. På samme måde som i ovenstående vedrørende miljøbeskyttelseslovens § 42, stk. 3, har Miljøstyrelsen ikke fastsat specifikke vejledende grænseværdier for støj fra idrætsanlæg, men kommunerne må ved konkret skøn vurdere, om der kan være væsentlige støjulemper, og dermed om projektet kan udløse pligt om miljøvurdering. Hvis kommunen har vurderet, at der kan være en væsentlig støjulempe, jf. miljøvurderingsloven, skal miljøkonsekvensrapporten vurdere afværgeforanstaltninger, som potentielt kan indgå som et vilkår, jf. § 25 i miljøvurderingsloven.

5. Eksempler på støjreducerende foranstaltninger

Som inspiration til kommunernes håndtering af konkrete støjproblemer gives her eksempler på generelle løsningsforslag til støjreducerende foranstaltninger:

- Større afstand mellem idrætsanlægget og boliger
- Fastsættelse af tidsmæssig brug af idrætsanlægget, så naboerne ved, hvornår organiserede aktiviteter kan forventes
- Begrænsning i brugen af de faciliteter, der ligger nærmest boliger
- Inddragelse af den dominerende vindretning i planlægningen eller tilrettelæggelsen af aktiviteterne, da støjen vil være højere i medvindretningen
- Begrænsning i brug af højtaleranlæg
- Udskiftning af hegn og mål til blødere og mere støjsvage materialer
- Afskærmning, som forhindrer direkte udsyn over banen, kan ændre naboernes oplevelse af støjgener
- Afskærmning med støjskærm eller -vold mellem idrætsanlægget og boligens udendørs opholdsarealer

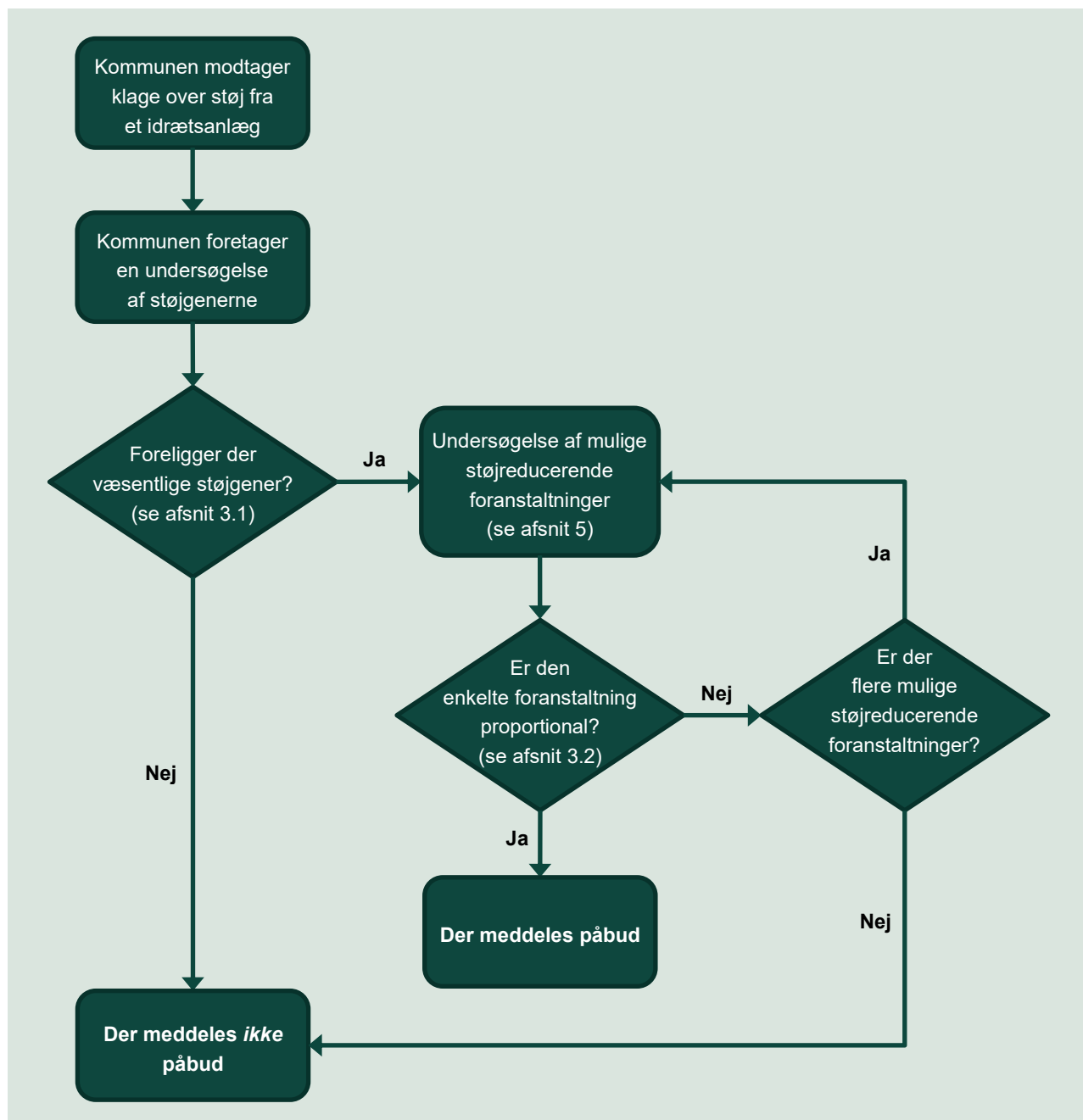
Udover de foreslåede løsninger til støjreducerende foranstaltninger kan en proaktiv og vedvarende nabodialog være vigtig i forhold til naboernes opfattelse af et idrætsanlæg. Oplevelsen af støj som en gene kan udover selve støjniveauet f.eks. også afhænge af den enkelte persons holdning til støjilden og visuelle indtryk (kan man se støjilden). En god nabodialog kan i nogle tilfælde hjælpe på opfattelsen og holdningen til idrætsanlægget og dermed være medvirkende til, at naboerne føler sig mindre generet af aktiviteterne på anlægget.

Inddragelse af naboer og information i forbindelse med planlægning og ændringer af idrætsanlæg såvel som løbende information om aktiviteter og arrangementer kan også være medvirkende til, at naboerne føler sig informeret og involveret og på den måde generelt har en mere positiv holdning til anlægget og dets planlagte aktiviteter.

Som nævnt i afsnit 2 omfatter vejledningen ikke uorganiseret brug af idrætsanlæg. Hvis uorganiseret brug af et anlæg vurderes at være et problem i forhold til støjgener, kan det dog overvejes om relativt simple tiltag kan mindske den uorganiserede brug, f.eks. opsætning af skilte med tidsbegrænset brug, aflåsning af anlægget eller fjernelse af mål efter sidste træning.

Nærværende vejledning ændrer ikke i de gældende klagemuligheder over støjgener, der følger af miljøbeskyttelsesloven. Der er således fortsat mulighed for at klage til kommunen over støjgener. Efter kommunens behandling og afgørelse i en sag kan afgørelsen også fortsat påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet efter reglerne i miljøbeskyttelsesloven.

Bilag 1. Kommunalt sagsforløb ved støjklage

FIGUR 1. Kommunalt sagsforløb i forbindelse med en klage over støj fra et idrætsanlæg

Vejledning om støj fra idrætsanlæg

Vejledningen beskriver, hvordan støj fra idrætsanlæg skal vurderes, herunder hvornår der kan foreligge væsentlige støjgener for naboerne, og hvilke overvejelser kommunerne skal foretage, hvis der foreligger væsentlige støjgener.

Vejledningen skal først og fremmest støtte kommunerne i klagesager efter miljøbeskyttelseslovens § 42, stk. 3, men kan også støtte kommunerne i sager, hvor der skal planlægges for nye idrætsanlæg eller omlægges eksisterende idrætsanlæg.

Miljøstyrelsen
Lerchesgade 35
5000 Odense C

www.mst.dk

Erhverv
J.nr. 2025 - 15893
Ref. jesha
Den 4. december 2025

Høringsnotat – vejledning om støj fra idrætsanlæg

Miljøstyrelsen har mellem den 23. oktober 2025 til den 20. november 2025 haft udkast til *"Vejledning om støj fra idrætsanlæg"* samt den tilhørende miljørapport i offentlig høring.

Der er indkommet 24 høringssvar fra 32 parter med bemærkninger til vejledningen og miljørapporten.

Herudover er der indkommet 9 høringssvar uden bemærkninger.

Høringssvar med bemærkninger

Kommunernes Landsforening (KL), Køge Kommune, Næstved Kommune, Københavns Kommune, Allerød Kommune, Aarhus Kommune, Aalborg Kommune, Odense Kommune, Randers Kommune, Esbjerg Kommune, Herlev Kommune, Favrskov Kommune, Rudersdal Kommune, Hvidovre Kommune, Dansk Boldspil-Union (DBU), Danmarks Idrætsforbund (DIF) og DGI, OBH – Rådgivende ingeniører, Emil Julius, Jens Cramon Engelbreth Mosegaard, Vibeke Møller, Henny Meyer Refsgaard, Linda Borch og Michael Lønnberg Christensen, Signe og Thomas Iversen, Charlotte Zielke, Ole Drost Schou Sørensen, Flemming Lund, SWECO, Advodan, Toni Madsen, Jannick Lorenz (som repræsenterer 14 naboer), Douglas Manvell

Høringssvar uden bemærkninger

Arbejdstilsynet, DMI, Erhvervsstyrelsen, Søfartsstyrelsen, Slagelse Kommune, Ribe Stift, Indenrigs- og Sundhedsministeriet, Byggeskedefonden, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Høringssvar fra Kommunernes Landsforening (KL) og fælles høringssvar fra 8 kommuner (København, Aarhus, Aalborg, Odense, Randers, Esbjerg, Herlev, Favrskov).

Der ønskes fra de 8 kommuner og KL, at fritidsanlæg som f.eks. rollespil og spejderaktiviteter inkluderes i vejledningen anvendelsesområde

Svar Miljøstyrelsen:

Rollespil og spejder-aktiviteter vil generelt foregå udenfor idrætsanlæg og dermed ikke omfattet af vejledningens anvendelsesområde. Miljøstyrelsen er heller ikke bekendt med, at f.eks. rollespil og spejderaktiviteter skulle udgøre nogen særlig

støjudfordring. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at udfordringerne særligt har været støj fra idrætsanlæg. Det er også i forhold til disse sager, at naboerne er bekymrede, og hvor der fortrinsvis har været klagesager i klagenævnet.

Herudover må det vurderes, at hvis fritidsaktiviteter som spejder og rollespil inddrages, vil det medføre en ændring af vejledningen og miljørapporten og dermed fornyet offentlig høring. Dette vil udskyde den endelige offentliggørelse af vejledningen og miljørapporten.

Der ændres derfor ikke i vejledningen på dette punkt.

De 8 kommuner og KL foreslår at der i vejledningen tilføjes:

At det også kan lægges til grund i vurderingen, om der er idrætsfaciliteter i forvejen, og om sagen eksempelvis omhandler omlægning af en græsbane til kunstgræs eller tilføjes af padel-baner i umiddelbar nærhed til tennisbaner. Herudover også, at det bør have betydning om naboerne er flyttet ind i nærheden af et allerede eksisterende idrætsanlæg.

Svar Miljøstyrelsen:

Det er almindelig praksis, at der i vurdering af sager (om støj) ikke er forskel på nyetablering af et anlæg og udvidelse/ændring af eksisterende anlæg.

Det har jf. praksis heller ikke betydning, at et støjende anlæg ligger tæt på andre støjende anlæg (f.eks. tennisbaner, en støjende vej eller en støjende virksomhed).

Det er også almindelig praksis, at argumentet om, hvad der kom først (anlægget eller naboerne) ikke kan lægges til grund for en vurdering af støjgenen.

Forslagene tilføjes derfor ikke i vejledningen, da det vurderes at være i strid med gældende praksis og angiveligt vil være i strid med principperne i miljøbeskyttelsesloven.

De 8 kommuner og KL foreslår:

Kommunerne anbefaler, at formuleringen ”kan forstyrre naboerne nattesøvn” enten udgår af vejledningen eller erstattes med formuleringen fra miljørapporten over ”Vejledning om støj fra idrætsanlæg”, hvoraf det fremgår, at ”idrætsanlæg normalt ikke er åbent om natten og dermed ikke direkte forstyrrer naboernes nattesøvn.

Svar Miljøstyrelsen:

Miljøstyrelsen vurderer, at pointen netop er, at nattesøvnen ikke forstyrres – og ikke hvornår anlægget lukker.

Der ændres ikke i vejledningen på dette punkt.

De 8 kommuner og KL foreslår:

De konkrete eksempler som ketsjerslag og bolde på bander ønskes fjernet fra vejledningen. Eventuelle retningslinjer herunder eksempler på impulsholdige støjklender kan med fordel inddrages i det efterfølgende arbejde med administrationsgrundlag.

Svar Miljøstyrelsen:

Vejledningen indeholder eksempler på støjtyper, der kan være særligt generende for naboerne – og impulsstøj må fagligt set vurderes at være en af dem, der generer naboerne mest.

Der ændres derfor ikke i vejledningen på dette punkt.

De 8 kommuner og KL foreslår:

Når de vejledende støjgrænser for virksomhedsstøj ikke længere er retningsgivende i forhold til hvilken støj der planlægges efter ved støj fra faciliteter til organiseret idræts- og fritidsbrug, bør vejledningen i en planlægningssituation præcisere, i hvilket omfang og efter hvilket regelsæt kommunerne skal foretage den skønsmæssige vurdering ved vurderingen af, om et areal anses for støjbelastet, jf. § planlovens § 15 a, stk. 1.

Svar Miljøstyrelsen:

Miljøstyrelsen er ikke planmyndigheden og kan principielt set ikke vurdere, hvornår et areal er støjbelastet jf. planloven. Det er dog Miljøstyrelsens opfattelse, at planmyndigheden og planklagenævnet jf. praksis tager udgangspunkt i Miljøstyrelsens støjvejledninger for denne vurdering.

Miljøstyrelsen bemærker endvidere, at det fortsat må være af høj interesse for kommunerne at sikre god planlægning og herigennem sikre færrest mulige gener og dermed færre konflikter. Vejledningen og Miljøstyrelsens ressort omhandler kun klagesituationen, men Miljøstyrelsen er fortsat af den opfattelse, at god planlægning jf. planloven er i alles interesse – også efter den nye vejledning.

De 8 Kommuner og KL foreslår: "fjernelse af mål" udgår fra vejledningen**Svar Miljøstyrelsen:**

Vejledningen giver vejledende eksempler på, hvad der kan gøres for at dæmpe støjgenerne – og fjernelse af mål er et af dem, der kan forhindre uorganiseret brug. Vejledningen er dog ikke en lov, og punktet medfører ikke et krav om, at mål skal fjernes.

Miljøstyrelsen ændrer ordlyden i afsnittet om at mindske uorganiseret brug, men der ændres ikke på eksemplerne på konkrete tiltag.

De 8 Kommuner og KL foreslår, at vejledningen tydeliggør regler for klageadgang**Svar Miljøstyrelsen:**

Hovedformålet med vejledningen er at tydeliggøre, at der ikke længere skal tages udgangspunkt i virksomhedsstøjvejledningen (ekstern støj fra virksomheder, nr. 5 1984) for en vurdering af en væsentlig støjgene. Vejledningen ændrer ikke i de gældende regler og muligheder for at klage til klagenævnet.

Dette tilføjes vejledningen.

KL foreslår, at begrebet sport konsekvent erstattes med idræt, da idræt favner en bredere vifte af aktiviteter, hvor sport ofte har karakter af mere konkurrenceprægede aktiviteter.

Svar Miljøstyrelsen:

Miljøstyrelsen tager forslaget til efterretning og ensretter ordvalget, så der konsekvent skrives idræt.

Høringssvar fra Næstved og Rudersdal Kommune

Kommunerne vurderer, at der er behov for en støjramme/støjniveau for, hvornår der er tale om en væsentlig støjgene – og som kommunerne kan tage udgangspunkt i.

Svar Miljøstyrelsen:

Det er Miljøstyrelsens opfattelse, at der er et generelt ønske – bl.a. fra en del kommuner og Kommunernes Landsforening – om en afkobling fra virksomhedsstøjvejledningens grænseværdier. Miljøstyrelsen har derfor udarbejdet en model, der bygger på lokale skøn, og som ikke indeholder støjgrænser. Vejledningen indeholder i stedet vejledende vurderingskriterier, som kommunerne fremadrettet kan støtte sig til i deres skøn og tage udgangspunkt i for en vurdering af eventuelle væsentlige støjgener.

Der ændres ikke i vejledningen på dette punkt.

Borgere – (herunder borgere repræsenteret ved advokatfirmaet Advodan)

Toni Madsen, Emil Julius, Jens Cramon Engelbreth Mosegaard, Vibeke Møller, Henny Meyer Refsgaard, Linda Borch & Michael Lønnberg Christensen, Signe og Thomas Iversen, Charlotte Zielke, Ole Drost Schou Sørensen, Flemming Lund, advokatfirmaet Advodan, Jannick Lorenz (repræsenterer herudover 14 naboer)

- En lang række af borgere udtrykker bekymring for den nye vejledning og ønsker blandt andet at fastholde gældende regulering, hvor der tages udgangspunkt i virksomhedsvejledning.

- Borgerne mener som minimum, at gældende regler bør fastholdes indtil, der kan udarbejdes et nyt fagligt grundlag.

- Borgerne udtrykker deres personlige oplevelser med støj fra idrætsanlæg og at der opleves en væsentlig støjgene særligt fra støj fra fodboldbaner, kunstgræsbaner og padelbaner. Borgerne påpeger, at formuleringen om, at god nabodialog kan påvirke den ”subjektive oplevelse af støjgener”, giver indtryk af, at støjgenerne ikke er objektivt anerkendt.

- Borgere mener også, at vejledningen lægger op til en markant og principiel ændring i forvaltningspraksis og beskyttelsesniveau.

- Borgerne udtrykker også undren over, at der i vejledningen lægges vægt på forstyrrelse af nattesøvnen som et afgørende moment, da deres erfaringer er, at

støj i de vågne timer har en væsentlig påvirkning og er betydelig for naboernes velbefindende.

- Borgerne ønsker faste objektive kriterier og vægtning af kriterier for støjvurderinger og er bekymrede for deres retssikkerhed, når kommunerne skal lave lokale skøn.

- Borgerne udtrykker bekymring for manglende retningslinjer for lokale skøn – hvordan skal kommunerne vurdere saglighed, lighed og oplyst grundlag.

- Advodan spørger specifikt til teksten om ”I særlige tilfælde kan der være tale om afskærmning med støjskærm eller -vold mellem idrætsanlægget og boligers udendørs”

Svar Miljøstyrelsen:

Tidligere var det praksis i sager om støj fra idrætsanlæg, at kommunerne tog udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning om støj fra virksomheder (ekstern støj nr. 5 1984). Miljøstyrelsen har dog flere gange udtalt, at støj fra idrætsanlæg ikke kan sammenlignes med støj fra idrætsanlæg og idrætsudøvelse, og at virksomhedsstøjvejledningen alene blev benyttet i mangel af bedre. Det skal derfor her præciseres, at de vejledende grænseværdier i virksomhedsstøjvejledningen ikke er en lov, der tidligere skulle overholdes i konkrete sager vedrørende støj fra idrætsanlæg, men alene et redskab som kommunerne kunne anvende til en vurdering af, om *der kunne være væsentlige støjgener*. Det var også Miljøstyrelsens anbefaling, at kommunerne i konkrete sager fastsatte driftsmæssige vilkår (evt. støjafskærmning og støjsvage bander) og ikke støjgrænseværdier. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at Miljø- og Fødevareklagenævnet har haft samme forståelse i forbindelse med konkrete klagesager i nævnet.

Den nye vejledning fastsætter på side 7 vejledende kriterier for en vurdering af, om der kan forefindes *væsentlige støjgener*. Det er Miljøstyrelsens faglige vurdering, at forhold som f.eks. afstand, varighed, impuls, tidspunkter m.fl. på baggrund af de konkrete omstændigheder vil være brugbare og bedre vurderingskriterier i forhold til virksomhedsstøjvejledningens støjgrænser, der ikke var rettet mod idrætsstøj.

Det præciseres i vejledningen, at kommunerne *også* bør være opmærksomme på, at støj fra idrætsudøvelse i ydertimerne kan forstyrre naboernes nattesøvn. Det er ikke ment som værende det afgørende punkt i vurderingen, men noget som kommunerne *også* bør være opmærksomme på.

Miljøstyrelsen ændrer teksten vedrørende ”afskærmning i særlige tilfælde” til ”Afskærmning med støjskærm eller -vold mellem idrætsanlægget og boligers udendørs opholdsarealer”.

Vejledningens side 11 fremsætter forslag til støjreducerende foranstaltninger og fremhæver desuden, at ”en god nabodialog hjælpe på den subjektive opfattelse og holdning til idrætsanlægget og dermed være medvirkende til, at naboerne føler sig mindre generet af aktiviteterne på anlægget.”

I nogle tilfælde kan en positiv holdning til idrætsanlægget (både placeringen, opførelsen og driften af det) give anledning til oplevelsen af færre gener, men det er ikke men som et støjreducerende tiltag i sig selv. Det præciseres i vejledningen, at en god nabodialog *i nogle tilfælde* kan være medvirkende til færre gener, og ordet *subjektive* slettes.

Det er dermed også Miljøstyrelsens vurdering, at den nye vejledning, hverken lemper eller skærper kommunernes mulighed for støjbeskyttelse i forhold til naboerne. Den bygger fortsat på stor grad af lokalt skøn, som den gældende vejledning og praksis har gjort hidtil. Men vejledningen giver kommunalbestyrelsen mulighed for – i de konkrete sager – at inddrage lokale forhold, som vejledningen giver eksempler på (f.eks. afstand, varighed, impuls, tidspunkter på døgnet m.fl.).

Herudover skal det bemærkes, at kommunernes i deres vurdering af, om der foreligger væsentlige støjgener, og i deres sagsbehandling fortsat er forpligtede til at inddrage eksisterende viden, formålet med miljøbeskyttelsesloven, forsigtighedsprincippet, og almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Kommunerne skal derfor fortsat være faglige og saglige i deres vurdering.

Naboernes spørgsmål vedrørende deres retstilling

Svar Miljøstyrelsen:

Der ændres med vejledningen ikke i naboernes retsstilling, som i øvrigt fremgår af miljøbeskyttelsesloven. Naboerne vil som hidtil kunne afprøve kommunens afgørelse i Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det skal hertil bemærkes, at der også efter den hidtil gældende vejledning har været mulighed for et betydeligt lokalt skøn. Reglerne (§ 42 i miljøbeskyttelsesloven) er ikke ændret, så kommunen skal derfor fortsat vurdere om der foreligger væsentlige støjgener og reagere, hvis det er tilfældet.

Det skal også bemærkes, at myndighedsrollen ikke ændres med denne vejledning, og kommunerne er fortsat myndighed på området.

Overordnet set har den nye vejledning som formål at gøre det mere klart, at virksomhedsstøj og støj fra idrætsanlæg ikke kan sammenlignes. Som hidtil er vurderingen af, om der foreligger væsentlige støjgener afhængig af de konkrete forhold. Som det også fremgår af vejledningen indgår bl.a. afstand til boliger og hvor intensivt banen anvendes i vurderingen af, om støjgenerne er væsentlige.

Hvad den nye vejledning eventuelt vil have af betydning i forhold til klagenævnets prøvelse kan Miljøstyrelsen ikke forudsige, men det vil Miljøstyrelsen naturligvis følge.

Hvis kommunen efterfølgende vurderer, at der forefindes væsentlige støjgener, skal kommunen ud fra almindelige forvaltningsmæssige kriterier og vurderinger af proportionalitet iværksætte afværgeforanstaltninger, som det nævnes i kapitel 5 i vejledningen.

Naboernes spørgsmål vedrørende forsigtighedsprincipper, da man ikke kender de sundhedsmæssige konsekvenser

Kommunerne skal fortsat fagligt og sagligt vurdere, om der kan være væsentlige støjgener. Der ændres principielt set ikke ved kommunernes forvaltningsmæssige forpligtigelser ved denne vurdering. Efter Miljøstyrelsens vurdering indføres der i vejledningen anvendelige forslag til, hvornår støjgener kan være væsentlige end tidligere.

Naboernes spørgsmål til dokumentation af støjen

I forbindelse med undersøgelse eller udarbejdelse af tekniske løsninger til at dæmpe støjgener kan det være nødvendigt at foretage målinger eller beregninger af støjen for at kunne vurdere effekten af løsningerne. Her benyttes de måle- og beregningstekniske metoder angivet i Miljøstyrelsens vejledninger om ekstern støj, og kommunerne kan ved behov evt. inddrage eksterne konsulenter med erfaring og kompetence inden for området.

Disse høringssvar fra naboer og Advodan medfører dermed ikke nogen ændringer i vejledningen.

Spørgsmål fra naboer til miljørapporten

Hvad er en faglig vurdering for at vejledningen ikke medfører væsentlige ændrede støjmæssige – eller sundhedsmæssige konsekvenser for de omkringliggende naboer – når der ikke ligger analyse til baggrund vurderingen. Dette er en ensidig vurdering, og vi mener ikke at denne vurdering tager hensyn til alle parter.

Svar Miljøstyrelsen:

Vurderingen bygger på, at kommunerne både før og efter udgivelsen af den nye vejledning, har haft (og fortsat vil have) stor grad af lokal vurdering og lokale skøn. Kommunerne vil dermed fortsat skulle stille vilkår, hvis der vurderes at være væsentlige støjgener, og hvis vilkårene i øvrigt er proportionale. Der ændres ikke ved dette jf. den nye vejledning.

Naboernes spørgsmål til økonomiske konsekvenser (værdiforringelse)
Kumulative forhold – samlet eksponering fra anden bystøj

Svar fra Miljøstyrelsen:

Hvis et nyt anlæg er miljøvurderingspligtigt, vil kommunerne i en konkret sag skulle vurdere f.eks. materielle og kumulative forhold (samlet eksponering fra anden bystøj).

Naboerne spørger til, hvordan naboerne sikres og inddrages

Svar Miljøstyrelsen:

Miljøbeskyttelsesloven, planloven og miljøvurderingsloven indeholder alle generelle krav om inddragelse af naboer i høringsprocesser og muligheder for at klage til klagenævn i konkrete sager.

Miljøstyrelsen ændrer teksten i vejledningen ”Ofte vil f.eks. en ny kunstgræsbane være miljøvurderingspligtig” til ”kan være miljøvurderingspligtig”.

Konsulenter SWECO, OBH Rådgivende Ingeniører og Douglas Manvell

Konsulenterne efterspørger konkrete grænseværdier og henviser til gældende viden på området om støjgener fra idrætsanlæg (blandt andet tyske og hollandske regler). Konsulenter stiller forslag til, hvordan regler og metoder kunne udformes – herunder efter geneundersøgelser.

Konsulenterne mener ikke, det er korrekt, at der ikke findes viden eller undersøgelser, der belyser, hvorvidt støj fra idrætsanlæg kan have eventuelle negative sundhedsskadelige effekter for naboerne.

Svar Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen er bekendt med de nævnte genevurderinger fra Tyskland, der nævnes i miljørapporten og efterfølgende undersøgelsen fra Holland.

Miljøstyrelsens anerkender, at der findes undersøgelser om *gener* i forbindelse med støj fra idrætsanlæg og idrætsudøvelse. Miljøstyrelsen understreger, at der ikke findes viden eller undersøgelser om, hvorvidt denne støj kan have negative *sundhedsskadelige* effekter for naboerne.

Det er imidlertid Miljøstyrelsens opfattelse, at der er et generelt ønske om at afkoble vurderingen af støj fra idrætsanlæg fra Miljøstyrelsens virksomhedsstøjvejledning og fra støjgrænser generelt. Derfor har Miljøstyrelsen udarbejdet en model, der bygger på kommunale skøn, og som ikke indeholder støjgrænser. Miljøstyrelsen har i stedet fastsat vejledende vurderingskriterier (såsom afstand, type af støj, varighed og tidspunkter m.fl.), som kommunerne fremadrettet vil kunne støtte sig til i deres vurdering af, om der foreligger eller kan foreligge væsentlige støjgener.

Høringssvarene medfører ikke ændringer i vejledningen